

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ
ΓΓΔΕ / ΥΠΕΧΩΔΕ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 235 / 2002

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Α'

Συνεδρίαση της 24ης - 4 - 2002

Σύνθεση

Προεδρεύων: Κωνσταντίνος Βολτής, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Δημήτριος Λάκκας, Ηλίας Παπαδόπουλος, Θεόδωρος Ρεντζεπέρης, Νικόλαος Κατσίμπας, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Βασίλειος Σουλιώτης, Χρήστος Παπαδόπουλος.

Εισηγητής: Χρήστος Μητκίδης, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμ. Ερωτ: Υπ' αριθ. πρωτ. Δ 15/Οικ/20081/21-12-2001 έγγραφο, της Διεύθυνσης Μητρώων και Τεχνικών Επαγγελμάτων (Δ 15) της Γ.Γ.Λ.Ε. του Υ.ΠΕ.ΧΟ.Λ.Ε.

Περιληψη Ερωτήματος: Ερωτάται, αν τα μέλη του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δ.Ι.Π.) των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) μπορούν να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν πτυχίο Μελετητή, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 716/77.

Επί του ερωτήματος αυτού το Τμήμα γνωμοδότησε τα ακόλουθα:

Α. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 1 και 2 του Ν.716/77

«1. Η ιδιότης του μελετητού αποκτάται δια της έγγραφής εις το μητρώον μελετητών και της χορηγήσεως πτυχίου μελετητού.

2. Την ιδιότητα του μελετητού δεν δύνανται να αποκτήσουν :

α) Οι μη συμπληρώσαντες τετραετίαν από της κτήσεως του διπλώματος.

β) Οι τελούντες υπό υπαλληλική σχέσιν οιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων των υφηγητών, επιμελητών και βοηθών ανωτάτων σχολών, ως και των αποδεδειγμένων

υπαλλήλων γραφείων μελετών, οι οποίοι όμως δεν δύνανται να χρησιμοποιούν το πτυχίον των αυτοτελώς.

γ) .... δ) ...»

Εξάλλου με τις διατάξεις του **Π.Δ. 840/1978** (ΦΕΚ 196 Α) και συγκεκριμένα τα άρθρα 1 και 3 ορίζεται ότι τα πτυχία των μελετητών χορηγούνται, συνανεώνονται, επεκτείνονται, ελέγχονται και προάγονται από το Γραφείο Μητρώου Μελετητών και Κανονισμού αναθέσεως Μελετών του Υπουργείου Συντονισμού, κατόπιν αποφάσεως του Υπουργού Συντονισμού, μετά από γνώμη της Γνωμ. Επιτρ. Μελετών (ήδη δε του Υπουργού ΠΕΧΩΔΕ – άρθρο 24 ν. 1558/1985 και 1 περ. β του Π.Δ. 456/85) και ότι η ανανέωση και ο έλεγχος των πτυχίων μελετητών ενεργείται ανά τετραετία κατά τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 716/77, με την υποβολή σχετικής υπεύθυνης δήλωσης του μελετητή ότι δεν εμπίπτει αυτός σε κάποιο από τα κωλύματα της παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 716/77.

Περαιτέρω με την υπ' αριθ. 114/4077/17-2-87 γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου της Γεν.Γραμ.Δημ.Έργων του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε, η οποία εκδόθηκε υπό το καθεστώς του Ν. 1268/1982 [με τις διατάξεις του οποίου τα μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των Α.Ε.Ι. (εφεξής Δ.Ε.Π.) κατατάχθηκαν στις νέες βαθμίδες (καθηγητής, αναπληρωτής καθηγητής, επίκουρος και λέκτορας) και έπαισαν υφιστάμενες οι παλιότερες κατηγορίες προσωπικού (καθηγητές, υφηγητές, επιμελητές και βοηθοί)] και έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., έγινε δεκτό ότι:

α) τα μέλη του Δ.Ε.Π. δεν μπορούν να εγγράφονται στα μητρώα μελετητών και οι εγγεγραμμένοι πρέπει να διαγραφούν.

β) οι παλιότερα υπηρετούντες ως βοηθοί και επιστημονικοί συνεργάτες (ιδιότητα η οποία εισήχθη για πρώτη φορά με το Ν. 815/1978), κατά το μεταβατικό διάστημα μέχρι την ένταξή τους είτε σε βαθμίδα του Δ.Ε.Π. είτε σε διοικητικές θέσεις, έχουν το δικαίωμα να διατηρήσουν παράλληλα την ιδιότητα του μελετητή, διότι, παρότι φέρουν την υπαλληλική ιδιότητα, εμπίπτουν στην εξαίρεση της παρ. 2β του άρθρου 3 του Ν. 716/77.

Πρέπει εν προκειμένω να σημειωθεί ότι ήδη με τη διάταξη του **άρθρου 7** του **Ν. 1966/91** (ΦΕΚ Α'147) οι μη διδάκτορες, επιμελητές, βοηθοί και επιστημονικοί συνεργάτες, που υπηρετούσαν στα Α.Ε.Ι. κατά την 31^η-8-1991, ημερομηνία λήξης της θητείας τους, κρίθηκαν υποχρεωτικά για μονιμοποίηση και εφόσον μονιμοποιήθηκαν, μετά από τη σχετική κρίση, κατέλαβαν προσωποπαγείς θέσεις. Το προσωπικό αυτό εξακολούθησε, κατά τη ρητή διάταξη της παρ. 1β του ως άνω άρθρου 7, να διέπεται ως

προς την εν γένει υπηρεσιακή του κατάσταση από τις ισχύουσες μέχρι τη δημοσίευση του Ν. 1966/91 διατάξεις, οι δε επιστημονικοί συνεργάτες εξομοιώθηκαν πλήρως με τους επιμελητές και βοηθούς.

Το ζήτημα που θέτει το υπόψη ερώτημα σχετίζεται άμεσα με το θέμα της δυνατότητας των μελών του ΔΕΠ να κατέχουν πτυχίο μελετητή, το οποίο εκτός από τις Νομικές Υπηρεσίες της Διοίκησης, απασχόλησε και το Συμβούλιο της Επικρατείας (βλέπ. την υπ' αριθ. 3831/95 7μ. απόφαση), το οποίο κατέληξε στο ίδιο με την γνωμοδότηση συμπέρασμα, ότι η διάταξη της παρ. 3 παρ. 2β του Ν. 716/77, που επέτρεπε στους υφηγητές, επιμελητές και βοηθούς των Α.Ε.Ι. να κατέχουν πτυχίο μελετητή, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί μετά το Ν. 1268/82, χωρίς ειδικότερη νομοθετική ρύθμιση, επειδή η νομική θέση των υπό το προηγούμενο δίκαιο υφηγητών, επιμελητών και βοηθών δεν αντιστοιχεί άνευ ετέρου με αυτή των επικούρων καθηγητών και λεκτόρων του νέου νόμου.

Β. Ήδη όμως με τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 2ζ του Ν. 2530/97 (περί Α.Ε.Ι.) ορίζεται ότι τα μέλη Δ.Ε.Π. μπορούν να ασκούν, υπό προϋποθέσεις, ελευθέριο επάγγελμα. Με την διάταξη αυτή, όπως ερμηνεύθηκε με την απόφαση 2637/2001 του ΣΤΕ, επιτράπηκε στα μέλη Δ.Ε.Π. πλήρους απασχόλησης η άσκηση μεταξύ των άλλων και του (ελευθερίου) επαγγέλματος του μελετητή, η δε πρότερον ισχύουσα αντίθετη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 παρ. γ/θεωρήθηκε ως καταργηθείσα. Έκτοτε τα μέλη Δ.Ε.Π., όλων των βαθμίδων, έχουν το δικαίωμα να αποκτούν, ανανεώνουν κ.ο.κ. το πτυχίο του μελετητή.

Γ. Σύμφωνα με το ν. 1268/82 (Δομή και λειτουργία των Α.Ε.Ι.), το προσωπικό των Α.Ε.Ι. διακρίνεται στις κατηγορίες Δ.Ε.Π. (άρθρα 13 και επ.), Ε.Δ.Τ.Π. (Ειδικό Διοικητικό Τεχνικό Προσωπικό -άρθρο 20-) , Ε.Ε.Π.(Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό-άρθρο 21-) και Διοικητικό Προσωπικό (άρθρο 22).

Ηδη με τη διάταξη του άρθρου **13 παρ. 2 Ν. 2817/2000** αντικαταστάθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 21 του Ν.1268/82 ως εξής:

«2.α) Το προβλεπόμενο στο άρθρο 21 του ν. 1268/82 Ειδικό Εκπαιδευτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Π.) μετονομάζεται σε **Ειδικό και Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό (Ε.Ε.Δ.Π.).**

β) Η παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 1268/82 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα μέλη του ΕΕΔΠ επιτελούν ειδικό ή και εργαστηριακό εφαρμοσμένο διδακτικό έργο στα Α.Ε.Ι. και διακρίνονται σε δύο κλάδους ως εξής:

i. Τον κλάδο του Ειδικού Διδακτικού Προσωπικού (κλάδο I), τα μέλη του οποίου επιτελούν ειδικό διδακτικό έργο, που συνίσταται κατά κύριο λόγο στη θεωρητική ή εφαρμοσμένη διδασκαλία των αντικειμένων των ξένων γλωσσών, της ελληνικής γλώσσας (διδασκόμενης ως ξένης), του σχεδίου, των καλών τεχνών, των εφοριακούμενων τεχνών, της μουσικής του θεάτρου, του χορού, της ρυθμικής σωνιής και της φυσικής αγωγής

ii. Τον κλάδο του Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (κλάδο II), τα μέλη του οποίου επιτελούν εργαστηριακό / εφαρμοσμένο διδακτικό έργο που συνίσταται κατά κύριο λόγο στη διεξαγωγή εργαστηριακών και κλινικών ασκήσεων, καθώς επίσης και στη διεξαγωγή πρακτικών ασκήσεων στα πεδία εφαρμογής των οικείων επιστημών,...»

γ)...

δ) Η παρ. 3 του άρθρου 21 του Ν. 1268/82 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Αρμόδιο όργανο για όλα τα ζητήματα που αφορούν τα μέλη Ε.Ε.ΔΙ.Π. είναι η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ή η Γενική Συνέλευση της Σχολής ή η Σύγκλητος ανάλογα με την ακαδημαϊκή μονάδα στην οποία ανήκουν.»

Επειδή στο νόμο δεν υφίστανται διατάξεις, πλην των ανωτέρω, που να ρυθμίζουν την υπηρεσιακή κατάσταση των μελών του Ε.Ε.ΔΙ.Π., αλλά το ζήτημα τούτο εναπόκειται, κατά την αμέσως πιο πάνω διάταξη του Ν. 2817/2000, στην γενική αποφασιστική αρμοδιότητα των οργάνων που διοικούν τα Α.Ε.Ι., ζητήθηκε, με το υπ' αριθ. 6368/Ερ. 4845/24-1-2002 έγγραφο του Γραφείου Ν.Σ. της ΓΓΔΕ του ΥΠΕΧΩΔΕ, η παροχή πρόσθετων πληροφοριών εκ μέρους της ερωτώσας υπηρεσίας σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των μελών Ε.Ε.ΔΙ.Π.

Επί του εγγράφου υπήρξε η υπ' αριθ. Δ 15/8402/5-4-2002 απάντηση της ερωτώσας υπηρεσίας, με την οποία διαβιβάσθηκαν:

a) Το υπ' αριθ. Α 8550/8-3-2002 έγγραφο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στο οποίο αναφέρεται ότι οι κ.κ. Νικόλαος Θεοδοσίου, Στέφανος Δημητρίου και Άννα Χαρίση-Χατζηγάγου, υπηρετούν σε θέσεις ΕΕΔΙΠ, επιστημονικού συνεργάτη και βοηθού, αντίστοιχα, ως μόνιμοι και έχουν την δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα. Στο εν λόγω προσωπικό, είναι δυνατή η χορήγηση άδειας για άσκηση ιδιωτικού έργου επ' αμοιβή, κατά τη διάταξη του άρθρου 31 του Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 2683/99), με τους όρους και τις προϋποθέσεις που θέτει η εν λόγω διάταξη.

Για το ως άνω προσωπικό δεν προβλέπεται η δυνατότητα άσκησης δραστηριοτήτων πέραν των υπηρεσιακών τους, κατ' ανάλογη εφαρμογή των περί Δ.Ε.Π. διατάξεων του Ν. 2530/97.

β) Το υπ' αριθ. Α 4074/27-3-2002 έγγραφο του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, που αναφέρει ότι Αθανάσιος Γούναρης «υπορετεί σε μόνιμη θέση Βοηθού του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου από 12 Ιουλίου 1975 (ΦΕΚ 101/30-6-1975 τ. ν.π.δ.δ.)».

Από τις ως άνω απαντήσεις, προκύπτει ότι μόνο ένας, εκ των ενδιαφερομένων να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν πτυχίο μελετητή, υπορετεί σε θέση Ε.Ε.ΔΙ.Π., ενώ οι λοιποί υπορετούν σε (προσωποπαγείς, κατά το ν. 1966/91) θέσεις βοηθού και επιστημονικού συνεργάτη, τους οποίους δεν αφορά μεν το παρόν ερώτημα, πλην παρεμπιμπόντως προκύπτει (κατ' εφαρμογή και της υπ' αριθ. 114/Ερώτ. 4077/ 17-2-1987 γνωμοδότησης του Ν.Σ. της Γ.Γ.Δ.Ε. του ΥΠΕΧΩΔΕ, η οποία εξακολουθεί να είναι επίκαιρη κατά τα προλεχθέντα) ότι δικαιούνται, παρότι τελούν υπό υπαλληλική σχέση, να κατέχουν πτυχίο μελετητή, ως υπαγόμενοι ευθέως στην εξαιρετική διάταξη της παρ. 2 β του άρθρου 3 ν. 716/77.

Περαιτέρω από τις προαναφερθείσες διατάξεις προκύπτει, ότι τα μέλη του Ε.Ε.ΔΙ.Π., τελούν υπό υπαλληλική σχέση και δεν υπάγονται ευθέως στην εξαιρεση της παρ. 2β του άρθρου 3 Ν. 716/77, ούτε είναι δυνατή η αναλογική επ' αυτών εφαρμογή της εξαιρετικής και για το λόγο τούτο στενώς ερμηνευτέας αυτής διατάξεως, ενώ επιπλέον δεν συντρέχει περίπτωση αναλογικής εφαρμογής επί της κατηγορίας αυτής, της ειδικής ρυθμίσεως, που επιτρέπει στα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. να ασκούν ελευθέριο επάγγελμα, ήτοι, μεταξύ των λοιπών, και το επάγγελμα του μελετητή.

Συμπερασματικά, κατά την ομόφωνη γνώμη του τμήματος, η απάντηση στο τεθέν ερώτημα είναι ότι *τα μέλη του Ειδικού και Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού των Α.Ε.Ι., δεν δικαιούνται να αποκτήσουν ή να διατηρήσουν την ιδιότητα του μελετητή.*

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Χρήστος Μητκίδης
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.